

B.A. (Part - I) (Semester - I) Examination, Oct / Nov - 2021

SOCIOLOGY

Introduction to Sociology (Paper – I) (DSC – B2)

Sub. Code : 71229

Total Marks : 50

Time :

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.**
 - 2) Each question carries 2 marks.**
 - 3) Choose and click on correct alternative.**

१. मनुष्य हा सामाजिक प्राणी आहे' असे कोणी म्हटले आहे.

A) हर्बर्ट स्पेन्सर

B) कार्ल मार्क्स

C) एमिल डूरखीम

D) अॅरिस स्टोटल

२. ऑगस्त कॉम्ट यांनी कोणत्या लॅटीन व ग्रीक शब्दापासून समाजशास्त्र हि संज्ञा निर्माण केलेली आहे.

A) Socius and Logos

B) Society and Logos

C) Social and Logos

D) Relation and Logos

३. 'समाजशास्त्र हे समाजाविषयीचे सामान्य विज्ञान आहे' अशी समाजशास्त्राची व्याख्या कोणी केली आहे.

A) किंगजले डेव्हीस

B) कार्ल मार्क्स

C) हर्बर्ट स्पेन्सर

D) जॉर्ज मिड

४. यांना समाजशास्त्राचे जनक म्हणून ओळखले जाते.

- A) ऑगस्त कॉम्ट
B) कार्ल मार्क्स
C) हर्बर्ट स्पेन्सर
D) जॉर्ज मिड

५. "सामाजिक संबंध हा समाजशास्त्राचा मुख्य अभ्यासाविषय आहे", असे कोणी म्हटले आहे.

- A) किंगजले डेव्हीस
B) मॅक आयव्हर आणि पेज
C) हर्बर्ट स्पेन्सर
D) जॉन लॉक

६. खालीलपैकी समाजशास्त्राचा अभ्यासविषय कोणता आहे.

- A) मानवाच्या सामाजिक वर्तनाचा अभ्यास
B) अखिल मानव समाज
C) विविध मानव समाज व समूह
D) वरील सर्व

७. 'नीतिशास्त्र व राज्यशास्त्र' हे ग्रंथ खालीलपैकी कोणत्या विचारवंताने लिहिले आहेत.

- A) राजा हमुराब्बी
B) कार्ल मार्क्स
C) इरावती कर्वे
D) अँरिस स्टोटल

८. जेव्हा एका व्यक्तीच्या वर्तनाचा किमान दुसऱ्या एखाद्या व्यक्तीच्या वर्तनावर प्रभाव पडतो त्यावेळी कशाची निर्मिती होते.

- A) समाज
B) संस्कृती
C) सामाजिक आंतरक्रिया
D) विवाह

९. खालीलपैकी हा सामाजिक आंतरक्रियेचा स्तर नाही.

- A) व्यक्ती - व्यक्ती
B) व्यक्ती - समूह
C) समूह - समूह
D) स्त्री - पुरुष

१०. 'ज्यावेळी दोन किंवा अधिक व्यक्ती केवळ एकमेकांच्या सानिध्यात आल्यामुळे त्यांच्यात आंतरक्रिया घडून येते, आंतरक्रिया करण्याचा कोणताही हेतू मनामध्ये ठेवून त्या एकत्र आलेल्या नसतात, अशा आंतरक्रियाना म्हणून ओळखले जाते.'

- A) प्रत्यक्ष आंतरक्रिया
B) अप्रत्यक्ष आंतरक्रिया
C) केंद्रीभूत आंतरक्रिया
D) अकेंद्रीभूत आंतरक्रिया

११. केंद्रीभूत व अकेंद्रीभूत आंतरक्रिया असे आंतरक्रीयेचे दोन प्रकार कोणी स्पष्ट केलेले आहेत.
 A) गॉफमण B) बी.एस.गुहा
 C) श्यामचरण दुबे D) यापैकी नाही
१२. 'दर्जा म्हणजे एखाद्या विशिष्ठ समाजव्यवस्थेत विशिष्ठ काळी एखाद्या विशिष्ठ व्यक्तीला असलेले स्थान होय.' असे कोणी म्हटले आहे.
 A) राल्फ लिंटन B) पार्सन्स
 C) मदन व मजुमदार D) जॉर्ज मिड
१३. पुढीलपैकी सामाजिक नियमनाचे कोण कोणते प्रकार आहेत.
 A) लोकरूढी B) लोकनीती
 C) कायदा D) वरील सर्व
१४. "व्यक्तीच्या वर्तनाविषयी समूहाच्या असणाऱ्या अपेक्षा म्हणजे होय."
 A) दर्जा B) सामाजिक नियमने
 C) सामाजिक मुल्ये D) भूमिका
१५. कौशल्य, ज्ञान, शिक्षण, परिश्रम यासारख्या वैशिष्ट्यांच्या आधारावर व्यक्तीने संपादित केलेल्या दर्जाना कोणत्या प्रकारचे दर्जे म्हटले जाते.
 A) अर्पित दर्जा B) अर्जित दर्जा
 C) स्व दर्जा D) अनावश्यक दर्जा
१६. "Folkways" हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे.
 A) विल्यम समनेर B) पार्सन
 C) सी.एच.कुले D) कार्ल मार्क्स
१७. व्यक्तीच्या परस्परांच्या अस्तित्वाच्या जाणीवेतून जे संबंध निर्माण होतात त्यांना असे म्हणतात.
 A) जैविक संबंध B) नैसर्गिक संबंध
 C) सामाजिक संबंध D) भौतिक संबंध
१८. व ही मानवसमाजाची प्रभेदक लक्षणे आहेत.
 A) बुद्धी व वाचा याचा अभाव B) रीतीरिवाज व आचार पद्धती याचा अभाव
 C) प्रजोत्पादन व स्वतंत्रतेचा अभाव D) निश्चित भूप्रदेश व व्यापक संस्कृती

१९. एक किंवा अनेक कार्यांच्या भोवती रचल्या गेलेल्या आणि परस्परात गोवल्या गेलेल्या लोकरूढी, लोकनीती आणि कायदे यांचा संच म्हणजे होय.
A) सामाजिक आंतरक्रिया B) सामाजिक संस्था
C) संस्था D) सामाजिक विचलन
२०. हा मानव समाजाचा प्रारंभीचा टप्पा / प्रकार म्हणून ओळखला जातो.
A) शिकार व अन्नसंकलन समाज B) बागायती समाज
C) पशुपालक समाज D) कृषक समाज
२१. शिक्षण क्षमता व सांकेतिक निवेदनाची व्यवस्था हे याचे लक्षण आहे.
A) मानवी समाज B) जैविक समाज
C) मानवेत्तर समाज D) यापैकी नाही
२२. सामाजिक संरचना हि एक संकल्पना आहे.
A) अमूर्त B) मूर्त
C) नैसर्गिक D) यापैकी नाही
२३. समाजीकरण हि एक चालणारी प्रक्रिया आहे.
A) कालबाह्य B) निरंतर
C) अल्पकाळ D) व्यक्तिगत
२४. शारीरिक मानव प्राण्याचे रूपांतर सामाजिक मानव प्राण्यात करणारी प्रक्रिया म्हणजे होय.
A) समाजीकरण B) सामाजिक आंतरक्रिया
C) नैसर्गिकरण D) यापैकी नाही
२५. संस्कृती हा पर्यावरणाचा मानवनिर्मित भाग आहे असे यांनी म्हटले आहे.
A) विल्यम समनेर B) हरस्कोव्हीटस
C) सी.एच.कुले D) कार्ल मार्क्स

Answer Key – A

Que No	Answer
1	D) अॅरिस स्टोटल
2	A) Socius and Logos
3	A) किंगजले डेव्हीस
4	A) ऑगस्त कॉम्त
5	B) मॅक आयव्हर आणि पेज
6	D) वरील सर्व
7	D) अॅरिस स्टोटल
8	C) सामाजिक आंतरक्रिया
9	D) स्त्री – पुरुष
10	D) अकेंद्रीभूत आंतरक्रिया
11	A) गॉफमण
12	A) राल्फ लिंटन
13	D) वरील सर्व
14	B) सामाजिक नियमने
15	B) अर्जित दर्जा
16	A) विल्यम समनेर
17	C) सामाजिक संबंध
18	D) निश्चित भूप्रदेश व व्यापक संस्कृती
19	B) सामाजिक संस्था
20	A) शिकार व अन्नसंकलन समाज
21	A) मानवी समाज
22	A) अमूर्त
23	B) निरंतर
24	A) समाजीकरण
25	B) हरस्कोव्हीटस